

hvertill de forskjellige Punkter hvert for sig henhøre. Jeg kan derfor heller ikke følge den samme ærede Rigsdagsmand i de Betragtninger, han anstillede med Hensyn til Pantkasserne; jeg erkjender denne Undersøgelses høie Betydning, og at den paa en vis Maade ret egentligt kunde siges at angaae et Principsspørgsmaal, men paa selve Spørgsmaalet om Erstatningen har det dog ingen Indflydelse, om Pantkasserne skulle have Ret til ganske eller tildeels at oppebære den eller ikke, og jeg formener derfor, at det Fornødne derom maa forbeholdes til Udkastets § 6, som blandt andet netop omhandler Forholdet til Pantkasserne. Af den lignende Grund tør jeg ei heller udtale mig over hvad den samme ærede Taler yttrede om, at Amortisationen ikke skulde finde Sted efter Lodrækning, thi ogsaa dette henvises bedre til Behandlingen af Udkastets § 4, og til samme Paragraph, tror jeg, at den ærede Rigsdagsmand for Frederiksborg Amts 5te District (Kottwitz), vilde gjøre Ret i at udfælte en nærmere Forklaring af hvad han yttrede om en anden Maade, hvorpaa Erstatningen skulde udredes, saaledes at enhver Eier erholdt et Creditsodium i sin Statiebog og et lignende Sodium i Amtsstyrens Protokoller, hvor Renterne kunde affrives, men uden at nogen Amortisation skulde finde Sted, idet Obligationerne skulde gaae over til at blive fra Creditørs Side uopsigelig Statsgjæld. Herved, meente han, vilde Finantserne faae en Lettelse, hvortil de haardt kunde trænge. Jeg tilstaaer, at dette Forslag er findrigt nok, men jeg tror dog, at det har sine svage Sider, saa at Finantsministeren neppe vil tiltræde det, og i ethvert Fald hører det hjemme under § 4.

Forinden jeg slutter, maa jeg endnu tillade mig et Par Ord angaaende den Forffjel, der atter og atter er bleven fremhøvet mellem de høiere og de lavere Stænder. Jeg har allerede tidligere berørt dette Punkt, og jeg vil indstændigt lægge de Herrer paa Hjerte, ikke oftere under nærværende Sags Behandling at fremhøve denne Betragtning; thi jeg tror, at det er et farligt Ord. Jeg tror ikke at feile, naar jeg antager, at man, ved her gjentagende at henpege paa Forffjellen mellem de høiere og de lavere Stænder, dog i Grunden har Forholdet

imellem Herremanden og Bonden for Die; dette er et Forhold, hvori megen Agitation, jeg tilføier: efter min Formening, megen beklagelig Agitation har fundet Sted. Hvorfor da udfælte en ny Brand i Forhold, hvori der allerede er saa meget Brændstof? Jeg vil spørge de Herrer, om det er forsvaret at gjøre det i et Tilfælde, hvor det er ganske uforanlediget; thi uforanlediget er det i Sandhed i denne Sag. Her er ingen Grund til at tale om Herremand og Bonde eller om høiere og lavere Stænder. Det staaer fast, at den Ret, hvorom her er Tale, ingen Begunstigelse er for de nuværende Besiddere, den er overhovedet slet ingen Standsrettighed; og det er ikke mindre ubesøiet, om man vilde mene, at dog factist det privilegerede Hartforn var i de høiere og rigere, og det uprivilegerede Hartforn i de lavere Stænders Besiddelse. Nei, (Flere Stemmer. Jo! Jo!) denne Sætning holder ikke Prove. Rigsdagsmanden for Kjøbenhavns 5te District (David) har igaar med statistiske Data bevist, at en meget stor Deel af det privilegerede Hartforn hører til Parceller, og mangfoldige af disse besiddes jo af Folk af Bøndestanden. Disses Interessers ligge her lige saa nær, som nogen Andens. Vel har en anden æret Taler, Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 6te District (J. A. Hansen), meent, at man kun behøvede at læse den nyere Vej-Anordning af 29de Septbr. 1841, for at erfare, at Forffjellen mellem høiere og lavere Stænder vel egnede sig til at bringes paa Bane i denne Sag. Forfaavidt man vil mene, at Stands-Forffjellen er gjort gjældende i den nyere Vej-Anordning, maa dette dog forstaaes med meget betydelig Indskrænkning, men jeg vilde bede samme ærede Rigsdagsmand at betænke, at den Skattelettelse, hvorom der er Spørgsmaal, ene og alene angaaer Landskatten, og jeg tror, at den ærede Rigsdagsmand vil vide, at Landskatten ikke er reguleret ved den nye Vej-Anordning.

Formanden: Rigsdagsmanden for Holbek Amts 1ste District (B. Christensen) har begjæret Ordet, for at gjøre en kort personlig Berigtigelse.

B. Christensen: Jeg har begjæret Ordet for at gjøre en Berigtigelse, som jeg ikke